

Centralizované obstarávanie ekologickejších kancelárskych potrieb GENERÁLNE RIADITEĽSTVO PRE VEREJNÉ OBSTARÁVANIE A ZÁSOBOVANIE (MAĎARSKO)

CIELE OBSTARÁVANIA

Generálne riaditeľstvo pre verejné obstarávanie a zásobovanie vykonáva centralizované postupy verejného obstarávania na vnútroštátnej úrovni pre konkrétne výrobky a obstarávateľov (napr. národné ministerstvá). Riaditeľstvu sa podarilo dosiahnuť úspory uzatvorením rámcových dohôd, ktoré sú relatívne veľké z hľadiska objemu a hodnoty a vzťahujú sa na obdobie od jedného do štyroch rokov.

Približne 1 000 verejných orgánov v Maďarsku nakupuje prostredníctvom riaditeľstva, čo je v niektorých prípadoch povinné. Zavedenie ekologických kritérií do rámcov sa považovalo za veľkú príležitosť na zníženie vplyvu verejného obstarávania v Maďarsku na životné prostredie.

KONTEXT

Riaditeľstvo už niekoľko rokov uplatňuje kritériá GPP vo verejných súťažiach. Zelené kritériá sa používajú na vymedzenie predmetu a technických špecifikácií, kritérií výberu a zadávania zákazky a zmluvných doložiek. Riaditeľstvo informuje verejné orgány o výrobkoch a ich výhodách prostredníctvom svojej webovej stránky, pričom zdôrazňuje ich environmentálne aspekty.

V rokoch 2010 až 2011 sa uskutočnilo 12 centralizovaných postupov verejného obstarávania, pri ktorých sa uplatnili kritériá GPP. Celková hodnota týchto zmlúv, ktoré sa týkajú informačných technológií, kancelárskych potrieb, papierových výrobkov, vozidiel a pohonných hmôt, predstavuje 87,6 miliardy forintov (286,9 milióna eur).

POUŽITÉ KRITÉRIÁ

Jeden z rámcov, v ktorých sa uplatnili kritériá GPP, sa týka kancelárskeho papiera a spotrebného materiálu. V prípade dodávky kancelárskeho papiera bolo povinné predložiť aspoň jeden ekologický výrobok. V prípade ostatných výrobkov mali dodávatelia možnosť predložiť ekologický výrobok, ktorý by sa potom vyhodnotil na účely zaradenia do rámca.

Predmet zmluvy:

Dodávky kancelárskeho papiera, papierových výrobkov, písacích potrieb a kancelárskych potrieb.

Technické špecifikácie:

Papier:

- Uchádzači musia predložiť ponuku na dodávku kancelárskeho papiera, obálok a papierových archívnych zložiek vyrobených zo 100 % recyklovaných vlákien.
- Musia byť splnené ekologické kritériá environmentálnej značky EÚ alebo iných environmentálnych značiek typu I, ktoré sa priamo týkajú výroby papiera (a nie postupov riadenia závodu). To zahŕňa požiadavku, aby papier neobsahoval elementárny chlór (ECF) alebo bol úplne bez chlóru (TCF)¹.

Overovanie:

Všetky výrobky označené environmentálnou značkou EÚ sa považujú za vyhovujúce. Akceptujú sa aj iné environmentálne značky typu I, ako aj akékoľvek iné vhodné dôkazné prostriedky, napríklad technická dokumentácia výrobcu alebo správa o skúške od uznaného orgánu.

VÝSLEDKY

Odhadovaná hodnota rámcovej dohody na kancelárske potreby je 4,4 miliardy HUF (14,5 milióna EUR) na 18 mesiacov. Rámec nadobudol účinnosť 31. januára 2011 a odvtedy verejné orgány nakúpili výrobky v hodnote 980 miliónov HUF (3,2 milióna EUR). Takmer 16 % týchto celkových výdavkov bolo vynaložených na ekologické výrobky. Zahrnutie ekologických výrobkov priamo neovplyvnilo postupy ani nezvýšilo administratívne zaťaženie. Takisto nezúžila konkurenciu, pretože na trhu je už k dispozícii veľa ekologických výrobkov.

Pri stanovovaní požiadaviek riaditeľstvo zvažilo dostupnosť výrobkov na trhu, aby sa zabezpečilo, že dodávatelia ich budú môcť zahrnúť do svojich ponúk. Okrem papiera dodávatelia predložili ponuky ekologických alternatív pre celý rad výrobkov, ako sú perá, poznámkové lístky a lepidlá. Tie sú teraz zahrnuté do rámca a verejné orgány si ich môžu objednať.

ENVIRONMENTÁLNE VPLYVY

Výroba primárnych papierových vlákien môže prispievať k celosvetovému zmenšovaniu zalesnených oblastí a s tým súvisiacej strate biodiverzity, keďže nie všetky lesy sa obhospodarujú zákonným a udržateľným spôsobom. Nákup 100 % recyklovaného papiera rieši tieto vplyvy znížením objemu potrebnej primárnej buničiny. Okrem toho, ak sa používa recyklované vlákno po spotrebe, výrazne sa znižuje množstvo vody a energie potrebnej počas výrobného procesu.

Zlúčeniny chlóru používané v procese bielenia papiera môžu reagovať s existujúcimi organickými látkami vo vode a vytvárať zlúčeniny, ktoré môžu byť toxické a vo vodnom prostredí sú zle rozložiteľné. Aby sa zabránilo vzniku takýchto zlúčenín, bieliaci proces by mal byť úplne bez chlóru (TCF) alebo bez elementárneho chlóru (ECF).

¹ Táto požiadavka bola v najnovšej verzii kritérií environmentálnej značky EÚ (jún 2011) nahradená požiadavkou na vyhlásenie výrobcov buničiny, že ako bieliace činidlo nebol použitý plynný chlór.

POZNATKY

Cieľom centralizovaného obstarávania je ísť príkladom celej verejnej správe, ako aj ostatným zainteresovaným stranám pôsobiacim na trhu. Ak by aj ostatní verejní obstarávatelia obstarávali ekologické výrobky, zvýšil by sa podiel ekologických výrobkov a dopyt po nich. To by umožnilo orientovať výrobné kapacity a dodávateľské reťazce na obnoviteľné a recyklované materiály.

Riaditeľstvo priebežne monitoruje výkonnosť rámca a na základe získaných skúseností rozvíja svoje kritériá. To zahŕňa aj monitorovanie podielu ekologických výrobkov na celkovom objeme nákupov, aby bolo možné stanoviť vyššie ciele pre ďalší postup. Počet a hodnota ekologických výrobkov a služieb nakupovaných v rámci centralizovaného systému verejného obstarávania sa neustále zvyšuje. Riaditeľstvo tiež sleduje činnosti iných verejných obstarávateľov EÚ, aby si všimlo účinné metódy GPP a uplatnilo osvedčené postupy.

Kontaktné údaje:

Enikő Kónya, Generálne riaditeľstvo pre verejné obstarávanie a zásobovanie,
e-mail: eniko.konya@kef.gov.hu.

Viac informácií nájdete v [európskych kritériách GPP](#) pre kopírovací a grafický papier, ako aj v [podkladovej správe](#).